

Inrichtingsplan Landgoed Het Meddosche Veld

Gebiedsanalyse en inrichtingsplan ten behoeve van een nieuw landgoed

Colofon

Zelhem : april 2012

Rapportnummer : 1202
Projectnummer : 1724

Opdrachtgevers : G.J.N. Melse / J.A. Bentvelzen
Contactpersoon : Dhr. G.J.N. Melse

Opdrachtnemer : Stichting Staring Advies
Dr. Grashuisstraat 8
7021 CL Zelhem
T 0314 641910
F 0314 641909
info@staringadvies.nl
www.staringadvies.nl

Auteur : D.J. Stronks

Inhoud

1	Aanleiding en inleiding	4
2	Gebiedsanalyse	5
3	Het inrichtingsplan	11
3.1	Inleiding	11
3.2	Programma van uitgangspunten t.b.v. het inrichtingsplan	11
3.3	Na te streven doelen	11
3.4	Beschrijving van de verschillende onderdelen van de inrichting	12
3.5	Effecten op landschappelijke en cultuurhistorische waarden	14
3.6	Effecten op de natuurwaarden	15
3.7	Overige effecten	17

1 Aanleiding en inleiding

De aanleiding voor dit plan is de wens van de initiatiefnemers om wonen en natuurontwikkeling te combineren op het landgoed Het Meddosche Veld. Hiertoe is een principeverzoek ingediend bij de gemeente. De gemeente is hiermee akkoord gegaan. Voorwaarde is dat een inrichtingsplan wordt opgesteld dat de goedkeuring van de gemeente kan wegdragen.

In dit rapport wordt een gebiedsanalyse en inrichtingsplan gepresenteerd voor het Landgoed "Het Meddosche Veld" ten noorden van Winterswijk. De initiatiefnemers, de heer G.J.N. Melse en mevrouw J.A. Bentvelzen, willen alle cultuurgrond op het landgoed omvormen in natuur. Hierdoor is het in principe mogelijk om op het landgoed een landhuis te bouwen. Hierbij wordt ruim 5 hectare cultuurgrond omgevormd in natuur. De minimumeis die in het gemeentelijke landgoederenbeleid is opgenomen is de omvorming van 5 hectare cultuurgrond in natuur en/of bos, waarbij de oppervlakte van het gehele landgoed minimaal 10 hectare is. Voor recreatief medegebruik zal het landgoed deels worden ontsloten door wandelpaden. De ligging van het toekomstige landgoed is weergegeven in figuur 1. De initiatiefnemers zien het als een uitdaging om op deze locatie een hoogwaardig landgoed te creëren, waarbij zij openstaan voor ideeën om het landgoed landschappelijk en ecologisch gezien optimaal in te richten.

De gemeente Winterswijk zal uiteindelijk toestemming moeten verlenen voor het oprichten van het landgoed en het bouwen van het landhuis. Zij heeft wat betreft landschap, cultuurhistorie en ecologie een aantal randvoorwaarden gesteld waaraan nieuwe landgoederen, inclusief de bebouwing, moeten voldoen. Deze randvoorwaarden komen in hoofdstuk 2 aan de orde. In hoofdstuk 3 wordt het inrichtingsplan en de effecten van de uitvoering daarvan op natuur en landschap beschreven.

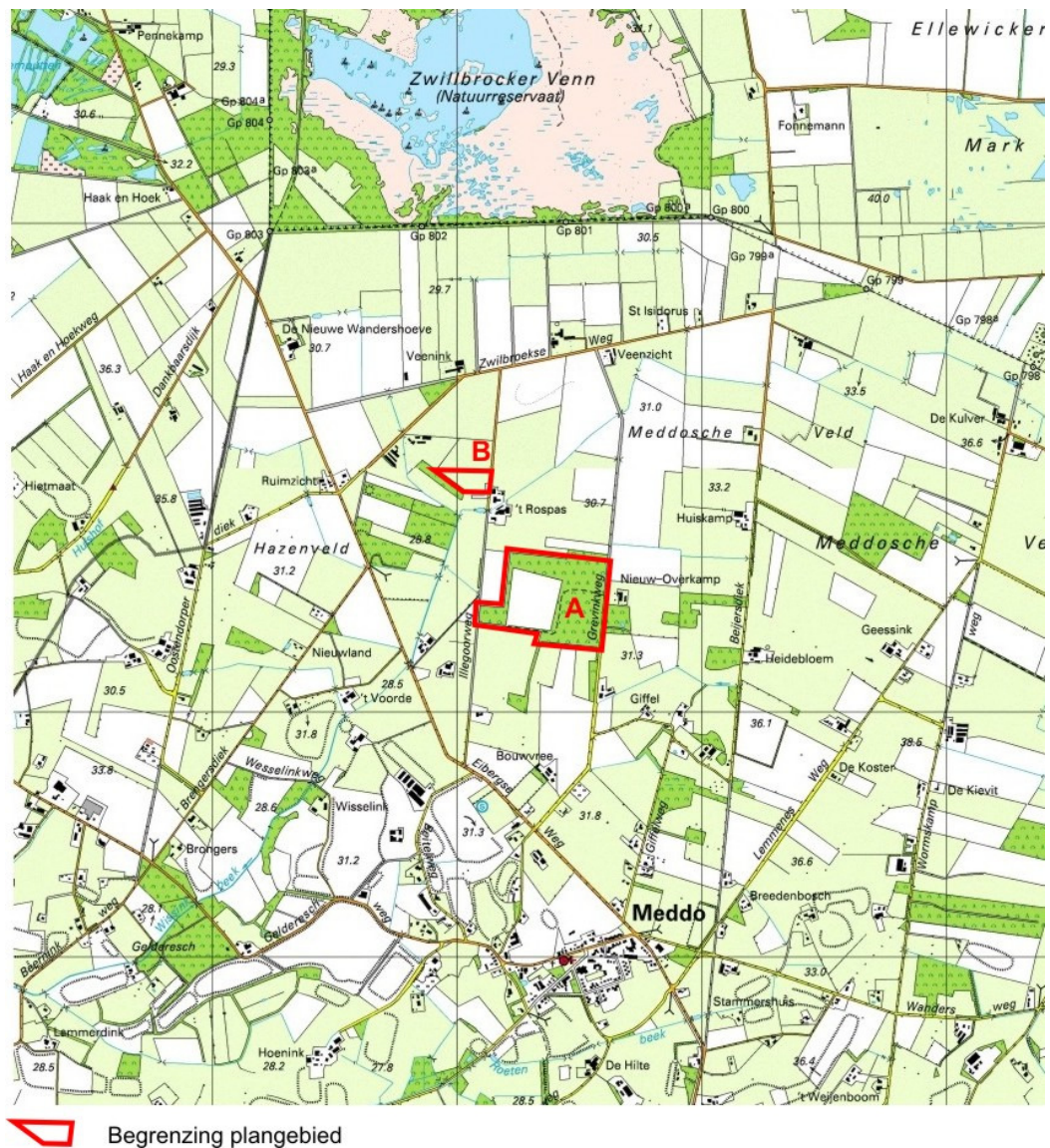
Het landgoed bestaat uit twee delen: Deel A is het grootste en belangrijkste deel. Deel B is aanzienlijk kleiner en ligt ten noordwesten hiervan.

2 Gebiedsanalyse

Ligging plangebied

Het plangebied voor het nieuw te stichten landgoed is gelegen in de Gemeente Winterswijk, in het landelijk gebied ten noorden van het kerkdorp Meddo, nabij de Grevinkweg en de Illegoorweg (figuur 1). Het landgoed heeft een totale oppervlakte van circa 15,5 hectare, waarvan 5,87 hectare agrarische grond. De percelen zijn kadastraal bekend onder Winterswijk Sectie: P Perceelnummers 371 (perceel A) en 502 (perceel B).

Figuur 1. Topografische ligging Landgoed Het Meddosche Veld.

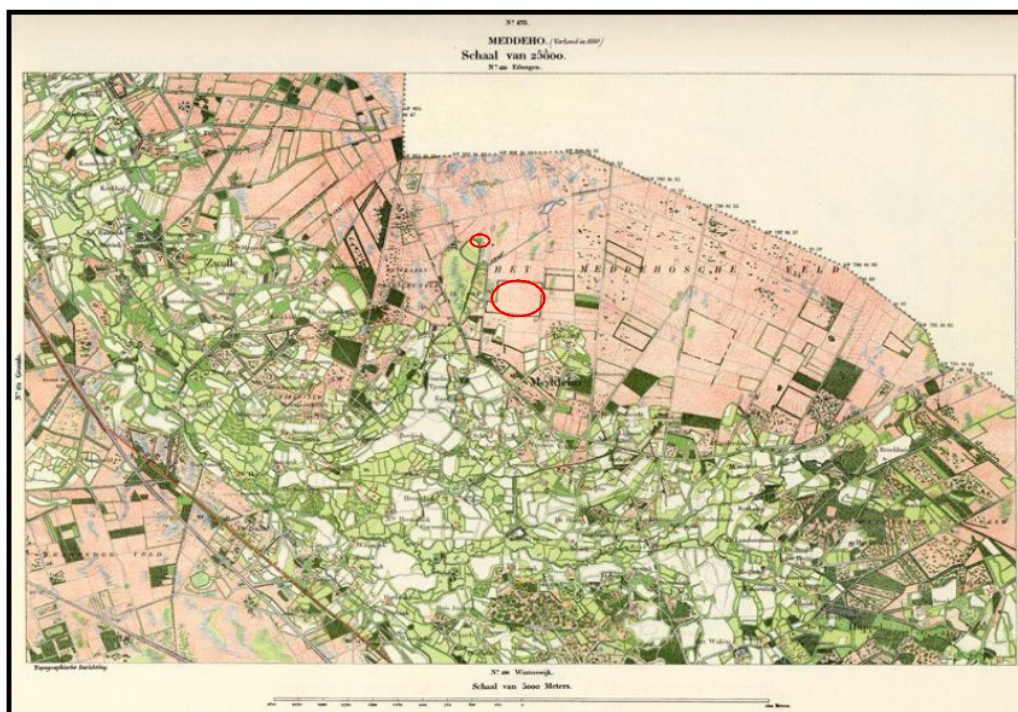

Historie van het gebied

Aan het eind van de ijstijden lag de planlocatie aan de rand van een diepe smeltwatergeul die later is dicht gestoven met zand. Deze begraven geul loopt onder het Zwilbrocker Venn door naar het zuiden, richting Korenburgerveen en Corle.

In recenter tijden was het gebied ten noorden van Meddo vele eeuwen vooral een terrein waar natte en vochtige heide door veengebieden werden afgewisseld. Op de topografische kaart uit 1898 is goed te zien dat de planlocatie rond 1890 vrijwel geheel uit heide bestond. Vanaf het midden van de 19e eeuw heeft de markeverdeling geleid tot het ontginnen van de heide en het veen waardoor een uitgestrekt gebied is ontstaan van jonge landbouwontginningen. Een stelsel van sloten zorgde daarbij voor de noodzakelijke afwatering.

Figuur 2. topografische kaart uit 1898.

Landschap en cultuurhistorie

Hieronder worden de volgende onderdelen besproken: archeologie, bodem en water, hoogteligging, historische bouwkunde en historische geografie.

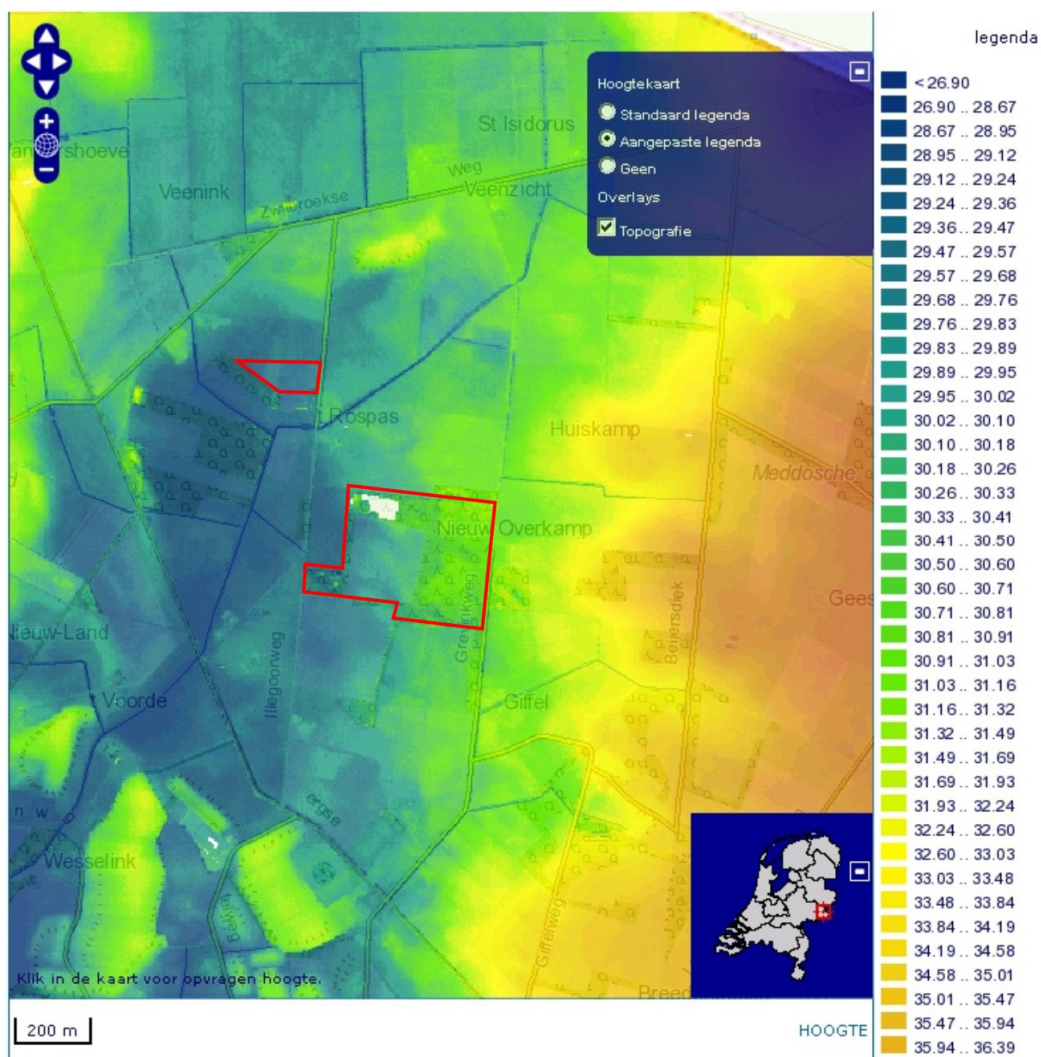
Archeologie: De archeologische verwachtingskaart (RAAP-rapport 225) geeft voor deelgebied A aan dat de verwachting middelmatig is voor archeologische resten uit alle perioden op welvingen en langs de randen van essen. Dat betekent dat de verwachting voor het agrarische perceel laag is en voor het bos en dan met name de wallen langs de zuid- en oostzijde middelmatig is. Voor deelgebied B geeft deze kaart aan dat de archeologische verwachting laag is voor archeologische resten uit alle perioden.

Bodem en water: Deelgebied A bestaat volgens de bodemkaart geheel uit het bodemtype Hn21 met grondwatertrap VI. Dit bodemtype betreft een veldpodzolgrond die bestaat uit leemarm en

zwak lemig fijn zand. Grondwatertrap VI wil zeggen dat de gemiddeld hoogste grondwaterstand 40 tot 80 cm beneden maaiveld reikt en de gemiddeld laagste grondwaterstand dieper reikt dan 120 cm beneden maaiveld. Wellicht is deze indeling in categorie VI niet juist omdat het grondwater in natte perioden vaak tot vlak onder het maaiveld stijgt. Zo stond het grondwater op 22 februari 2008 op 20 tot 30 cm onder maaiveld, gemeten in de put in de zuidoosthoek van het agrarische perceel. Uit 5 grondboringen tot een diepte van 1,2 meter die door Stichting Staring Advies in 2008 in dit perceel zijn uitgevoerd blijkt dat de bouwvoor over het gehele perceel ongeveer 30 cm dik is. Daaronder bevindt zich zand dat vaak sterk ijzerhoudend is. Op één locatie, in de noordwest hoek van het perceel werden veenlaagjes in het zand aangetroffen en daaronder, op een diepte van circa 90 cm, werd een grindlaag aangetroffen.

In deelgebied B wordt het bodemtype pZg23 aangetroffen met grondwatertrap II. Dit bodemtype betreft een bekeerdgrond welke bestaat uit fijn lemig zand. Grondwatertrap II wil zeggen dat de gemiddeld hoogste grondwaterstand tot minder dan 40 cm onder het maaiveld reikt en dat de gemiddeld laagste grondwaterstand 40 tot 80 cm onder het maaiveld reikt. Momenteel wordt hier maïs verbouwd. Dat geeft al aan dat de grondwaterstand van het perceel vermoedelijk kunstmatig verlaagd is en er van een grondwatertrap II geen sprake meer is. Waarschijnlijker is het dat er nu sprake is van een grondwatertrap III of IV.

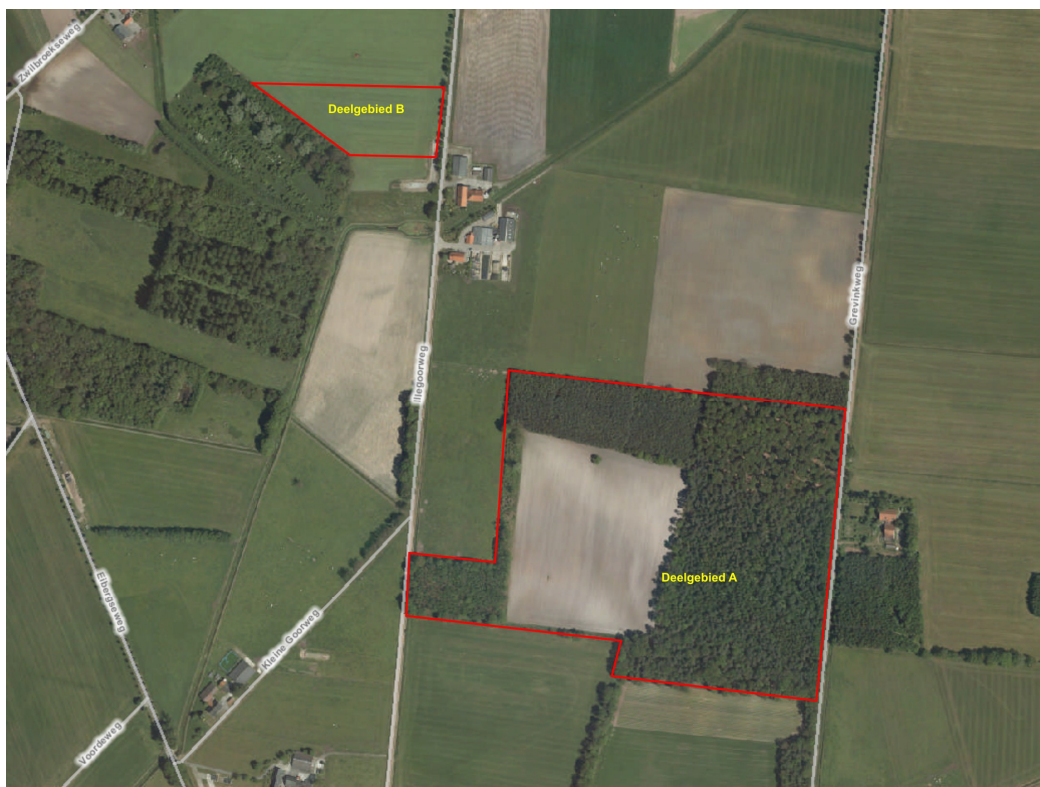
Figuur 3. Hoogtekaart.

Hoogteligging: De hoogteligging van deelgebied A varieert van +32 meter t.o.v. N.A.P. in het noordoosten tot +29 meter t.o.v. N.A.P. in het zuidwesten. In deelgebied B zijn weinig hoogteverschillen aanwezig. De hoogteligging is hier circa +29,5 meter t.o.v. N.A.P. Zie ook figuur 3. Op de hoogtekaart is de ligging van de smeltwatergeul te zien, ten westen van de planlocatie.

Historische bouwkunde: Voor zover bekend hebben er op de locatie van het landgoed voor 1900 nooit bouwwerken gestaan. In de directe omgeving zijn de eerste bouwwerken rond 1920 verschenen in de vorm van de ontginningsboerderijen en veldschuren. Ook verzezen plaatselijk steen- en dakpannenbakkerijen. Het is mogelijk dat op het landbouwperceel van deelgebied A een veldschuur heeft gestaan. In het noordelijk deel van dit perceel staat een wilde lijsterbes. Rondom deze boom is puin in de bodem aanwezig, hetgeen kan wijzen op de resten van een veldschuur (zie figuur 4).

Figuur 4. Luchtfoto.

Historische geografie: In de periode van de steentijd tot de ijzertijd ging de mens over van een jagende en verzamelende levenswijze naar het leven op een min of meer vaste plek. Door het kappen van bossen voor de aanleg van akkers en het weiden van vee verandert het landschap in die periode geleidelijk van een boslandschap in een heidelandschap. Als de akkers uitgeput waren kapte men een nieuw stukje bos. Door het vee te weiden op de verlaten akkers kon het bos niet terugkeren, waardoor er heidevelden ontstonden. Door de komst van kunstmest konden vanaf het eind van de negentiende eeuw de heidevelden ontgonnen worden tot cultuurgrond. De “slechtere” stukken werden bebost. De hiervoor geschetste geschiedenis heeft betrekking op deelgebied A. Dit wordt dan ook tot het heideontginningslandschap gerekend. Deelgebied B maakt deel uit van een gebied dat in het verleden een door kwel gevoed moeras was. Dit gebied is in de negentiende eeuw ontgonnen en wordt tot het broek- en goorontginningslandschap gerekend.

Natuur / ecologie

De landbouwpercelen die tot het landgoed behoren hebben ecologisch gezien momenteel vrijwel geen waarde. Op deze percelen wordt de laatste jaren maïs verbouwd.

De houtopstanden in deelgebied A zijn ontstaan door aanplant van bos op heide, ongeveer tachtig jaar geleden. Op de wallen langs de zuid- en oostzijde van het bos staan eiken die vermoedelijk iets ouder zijn. Waarschijnlijk zijn deze wallen in de tweede helft van de negentiende eeuw aangelegd. Op de historische kaart uit 1898 is te zien dat er toen rond het deelgebied A een wal aanwezig was. Voor het grootste deel is deze nog steeds aanwezig. Wat betreft de flora bieden deze wallen de meeste variatie, gevolgd door het grove dennenbos. Voor wat betreft de fauna is het oude grove dennenbos het meest waardevolle deel van het landgoed. Naast grove den staat hier zomereik, ruwe berk en vuilboom en is er veel dood hout aanwezig dat een positieve bijdrage levert aan de biodiversiteit. In dit deel komen relatief veel broedvogels voor van oud bos. Het gedeelte met Amerikaanse eik en de jonge aanplant van grove den zijn zowel voor flora als fauna van weinig waarde. De hakhoutsingel en het bosje aan de westzijde liggen op de overgang van de heideontginning naar de broek- en goorontginning. Naast een vrij jonge aanplant van eiken bestaat hier de begroeiing uit elzenhakhout. Door de relatief grote omvang van de bossen op het landgoed en de rust is het gebied voor verschillende storingsgevoelige fauna (roofvogels en grote zoogdieren zoals reeën) van belang.

De afgelopen jaren zijn diverse werkzaamheden uitgevoerd ten behoeve van de verhoging van de natuur- en landschapswaarden in opdracht van de initiatiefnemers. Het bos met Amerikaanse eiken is gedund waarna beuken en hazelaars geplant zijn zodat hier meer variatie in het bos ontstaat. Langs de zuid- en westzijde van het grove dennenbos zijn bosmantels ontwikkeld door de bosranden deels om te vormen in hakhout. De houtsingels langs de zuid- en westzijde zijn afgezet met behoud van een aantal overstaanders. Door deze maatregelen krijgen struweelvogels, de levendbarende hagedis en schaarse dagvlinders als kleine ijsvogelvlinder en bont dikkopje meer kansen in het gebied. Bovendien zijn de maatregelen cultuurhistorisch verantwoord. Vroeger werden houtwallen en –singels ook periodiek afgezet.

Occupatie

Het occupatiepatroon van het landgoed en de omgeving is rechtlijnig. De heide is grootschalig en rationeel ontgonnen waarbij rechte wegen en rechthoekige percelen zijn ontstaan, waarbij de sobere boerderijen vlak langs de wegen zijn gebouwd met de voorzijde parallel aan de erlangs lopende weg.

Omliggende functies en bedrijvigheid

Rond het landgoed vindt vooral agrarische bedrijvigheid plaats. Daarnaast vindt er op kleine schaal bosbouw plaats. De schaalvergroting in de landbouw zorgt ervoor dat de agrarische bedrijvigheid op veel erven eindigt en er andere functies voor in de plaats komen zoals wonen, zorg en kantoor aan huis.

Infrastructuur / verkeer

Langs de oostzijde van deelgebied A loopt de Grevinkweg die vanuit het zuiden gezien ter hoogte van het landgoed overgaat van een verharde in een onverharde weg. Ten westen van deelgebied A en ten oosten van deelgebied B loopt de Illegoorweg. Dit is een onverharde weg. Zowel de Grevinkweg als de Illegoorweg worden vrijwel uitsluitend voor bestemmingsverkeer gebruikt, zowel door bewoners als door agrarisch verkeer.

Externe veiligheid

Externe veiligheid beschrijft de risico's die ontstaan als gevolg van opslag of handelingen met gevaarlijke stoffen. Dit kan betrekking hebben op inrichtingen (bedrijven) of transportroutes. Omdat doorgaand verkeer hier te verwaarlozen is zijn risico's met gevaarlijke stoffen, anders dan die in de agrarische sector gebruikt worden, te verwaarlozen. Gevaarlijke stoffen die in de landbouw gebruikt worden betreffen chemische gewasbeschermingsmiddelen. Het gebruik hiervan is aan strenge regels onderworpen zodat voor mensen in de omgeving de risico's binnen aanvaarde grenzen liggen. Doordat op het landgoed het agrarisch gebruik verdwijnt is er geen sprake van belasting door chemische gewasbeschermingsmiddelen op het gebied meer.

3 Het inrichtingsplan

3.1 Inleiding

De plankaart (zie bijlage 1) geeft in grote lijnen de gewenste inrichting weer. De bouwlocatie moet nog verder ingevuld worden. Nadat overeenstemming is bereikt met het bevoegd gezag over dit plan, wordt voor de bouwlocatie een gedetailleerd beeldkwaliteitsplan opgesteld.

3.2 Programma van uitgangspunten t.b.v. het inrichtingsplan

Bij de inrichting van het landschapsplan wordt uitgegaan van de volgende uitgangspunten:

- De inrichting dient de kwaliteit van de verbindingszone tussen het Korenburgerveen en het Zwillbrocker Venn te verbeteren. Door omvorming van de agrarische percelen in vochtige tot droge heide en vochtig tot droog schraal grasland, in combinatie met de aanleg van enkele poelen kan deze kwaliteitsimpuls gestalte krijgen. Ook het LOP (landschapsonwikkelingsplan) van de gemeente Winterswijk geeft deze richting aan. De locatie ligt in de "oksel" van de EVZ ten westen van het landgoed en de locatiezone 4 Zwillbrocker Venn / Ratum / Muggenhoek van het landgoederenbeleid.
- Zicht vanaf het landhuis op de natuurontwikkeling in het centrale deel en zichtlijnen naar de omgeving. In het landhuis zullen maximaal twee wooneenheden worden gerealiseerd.
- Ontsluiting van het landhuis vanaf de Grevinkweg. De Illegoorweg is tijdens natte perioden vaak moeilijk begaanbaar. Extra verkeer zou ervoor zorgen dat dit verder verslechtert.

3.3 Na te streven doelen

- Het omvormen van minimaal 5 hectare cultuurgrond in diverse vormen van natuur die passend zijn in de ecologische verbindingszone tussen het Zwillbrocker Venn en het Korenburgerveen, te weten: natte heide, droge heide, vochtig schraal grasland, droog schraal grasland en poelen.
- De bestaande bossen en landschapselementen zodanig beheren dat de landschappelijke en ecologische waarden optimaal ontwikkeld worden.
- De bouw van een landhuis dat in harmonie met de huidige omgeving is en de nog te ontwikkelen natuur. Omdat het landhuis in het jonge ontginningenlandschap gebouwd wordt hoeft het geen gelijkenis te hebben met bestaande bouwwerken in de omgeving.

3.4 Beschrijving van de verschillende onderdelen van de inrichting

Erf met bouwlocatie van het landhuis: Dit onderdeel is nog niet ingevuld. Nadat overeenstemming is bereikt met het bevoegd gezag over dit plan, wordt voor de bouwlocatie een gedetailleerd beeldkwaliteitsplan opgesteld (Zie foto 1).

Foto 1. Tegen deze bosrand is de bouwlocatie voor het landhuis gepland.

Aanleg onverharde toegangsweg: Het bestaande pad door het bos wordt zodanig aangepast dat het geschikt is als toegangsweg naar het nieuwe erf. De werkzaamheden bestaan uit het afgraven van het huidige pad tot op de minerale grond over een breedte van 4 meter. Het “cunet” wat hierdoor ontstaat wordt opgevuld met zand tot 30 cm boven maaiveld.

Ontwikkelen bosmantel: Langs de noordzijde van het perceel cultuurgrond in deelgebied A wordt een strook grond beplant met inheemse struikvormers. Hierdoor ontstaat een geleidelijke overgang van het open gebied naar het opgaande bos, een zgn. bosmantel (zie foto 2). Geschikte soorten om hier te planten zijn vuilboom, brem, wilde lijsterbes, krent en hondsroos.

Foto 2. De locatie waar de ontwikkeling van een bosmantel gepland is.

Aanleg struweelwal: Langs de noordrand van deelgebied B wordt een struweelwal aangelegd. Bij de aanleg van deze wal wordt een grondwal aangelegd van ongeveer 50 cm hoog en aan beide zijden voorzien van een ondiepe greppel van circa 40 cm diep. De totale breedte van grondwal en greppels is circa 6 meter. De wal wordt spaarzaam beplant met struikvormers zoals brem en vuilboom. Door dit element open te houden (weinig opgaande begroeiing) ontstaat een geleidelijke overgang naar het zeer open achterland en kan het een functie vervullen als broedgebied voor vogels van het open land als patrijs, geelgors, grasmus en roodborsttapuit.

Ontwikkeling kruidenrijk grasland. Dit zijn de open delen op de overgang van de natuurtechnisch te ontgraven delen naar de omgeving (deelgebied A en B). Er vinden hier geen inrichtingsmaatregelen plaats waardoor zich hier in eerste instantie soortenarme graslandvegetaties van (zeer) rijke gronden zullen ontwikkelen. Op den duur zal de voedselrijkdom ook hier afnemen door maaien en afvoeren van het maaisel en zullen deze graslandvegetaties soortenrijker worden.

Ontwikkeling halfnatuurlijk grasland en/of heide: Door de bouwvoor hier natuurtechnisch af te graven, ontstaat er een goede uitgangspositie voor de ontwikkeling van vochtig schraal grasland of natte heide, met langs de randen overgangen naar drogere grasland en/of heide (deelgebied A en B). De ervaring rond Winterswijk met deze vorm van natuurontwikkeling leert dat vaak mengvormen van heide en schraal grasland ontstaan. Op de overgangen naar de omringende elementen worden bij de aanleg flauwe taluds van circa 1:10 aangelegd om een maaibeheer hier in de toekomst niet onmogelijk te maken. De vrijkomende teelaarde kan in de directe omgeving op bouwland verwerkt worden.

Aanleg poelen. De poelen in deelgebied A zullen op termijn naar verwachting het karakter van een matig voedselrijk tot voedselarm ven krijgen. Wat betreft de verschijningsvorm wordt daarop geanticipeerd door de poelen met zeer glooiende oevers (circa 1:10) aan te leggen en de diepte ten opzichte van het huidige maaiveld te beperken tot maximaal 120 cm. De poel in deelgebied B zal naar verwachting onder invloed van kwel komen te staan. Hier wordt gekozen voor een poel met steilere oevers (circa 1:3) zoals dat vaak bij weidepoelen voorkomt. De diepte van deze poel is 140 cm t.o.v. het huidige maaiveld. In het gebied direct ten zuidwesten van deelgebied B ligt nog een dergelijke oorspronkelijke weidepoel.

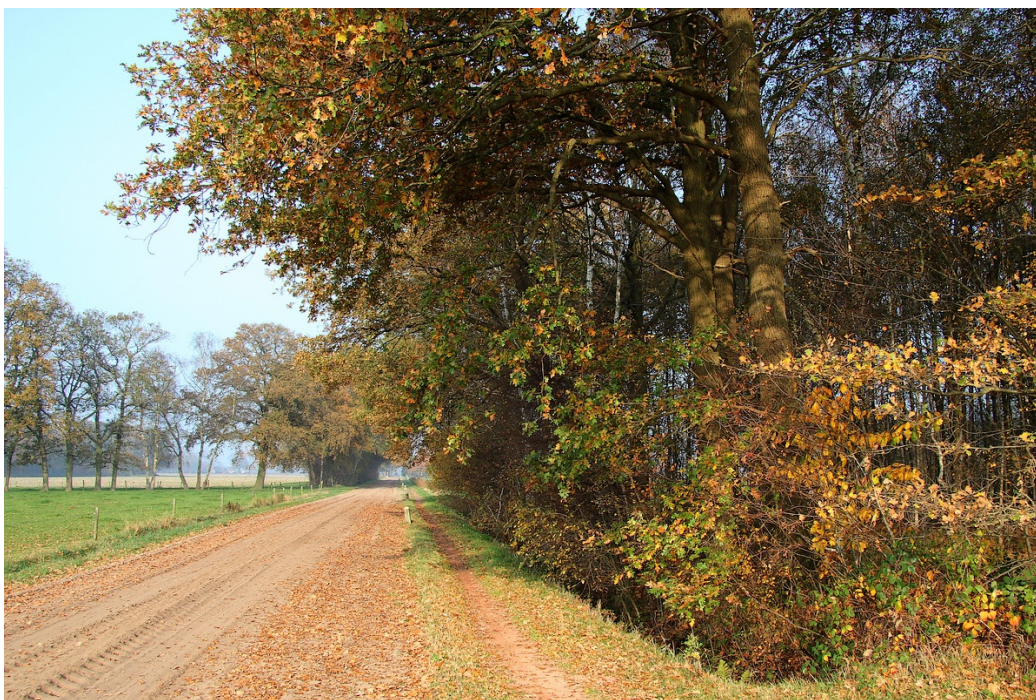
3.5 Effecten op landschappelijke en cultuurhistorische waarden

De effecten van de uitvoering van het inrichtingsplan op de landschappelijke en cultuurhistorische waarden worden hier gezamenlijk beschreven omdat hier sprake is van een cultuurlandschap en het één niet los van het ander gezien kan worden.

Een toename van de landschappelijke en cultuurhistorische waarden ontstaat door:

- De percelen worden tegenwoordig gebruikt voor de maïsteelt, welke het uitzicht in de zomermaanden op het gebied ontnemt en daarmee de landschappelijke kwaliteit geweld aan doet. Door uitvoering van het inrichtingsplan wordt dit teniet gedaan.
- De inrichting sluit aan bij het historische gebruik (bos, schraal grasland, heide).

Foto 3. Deelgebied A waar het grenst aan de Illegoorweg. Vanaf de wegen gezien verandert er in deelgebied A vrijwel niets.

3.6 Effecten op de natuurwaarden

De effecten op de natuurwaarden zijn vooral ingeschat op basis van ervaringen met uitgevoerde natuurontwikkelingsprojecten elders in de Achterhoek. De natuurwaarden die zich in de eerste jaren na aanleg in de verschillende biotopen zullen ontwikkelen zijn vrij goed in te schatten. Op langere termijn is het beheer van vooral de biotopen die geen bos betreffen van doorslaggevende invloed op de ontwikkelingen in de natuurwaarden.

Ontwikkeling bosmantel

Door de ontwikkeling van de bosmantel zullen de mogelijkheden voor soorten van structuurrijke bosranden toenemen. Te denken valt daarbij aan vogels als geelgors en boompieper en aan dagvlinders als kleine ijsvogelvlinder en bont dikkopje. Bovendien zal het achterliggende bos meer een bosklimaat krijgen doordat de wind niet meer ongestoord het bos kan inwaaien.

Struweel, inclusief het aangrenzende kruidenrijk grasland

De struwelen zijn wat de natuurwaarden betreft in de eerste plaats belangrijk als schakels in de interne ecologische infrastructuur van het nieuwe landgoed. Daarnaast bieden ze een broedplaats voor vogels van het agrarische landschap, zoals voor geelgors, grasmus, braamsluiper, patrijs en mogelijk zelfs roodborsttapuit en grauwe klauwier.

Halfnatuurlijk grasland en/of heide

Op de terreindelen waar de bouwvoor verwijderd wordt zullen zich in de eerste jaren vele planten van schrale omstandigheden vestigen. Welke soorten dat zijn hangt in belangrijke mate af van het al dan niet aanwezig zijn van een zaadbank in de ondergrond.

In het natuurtechnisch te ontgraven deel van deelgebied A is ontwikkeling van heide te verwachten. Een greep uit de soorten die hier de eerste jaren na aanleg verwacht kunnen worden zijn: struikheide, geelgroene zegge, stekelbrem, zandblauwtje, gewone rolklaver, mannetjesereprijs, gewone margriet en hazepootje. Als karakteristieke broedvogel van de heide is hier de boomleeuwerik te verwachten. Ook de kleine plevier zal als een echte pionier de eerste jaren waarschijnlijk broedvogel zijn.

In het vochtige graslandperceel (deelgebied B) kunnen soorten uit het zgn.

Dotterbloemhooilandtype verwacht worden als dotterbloem, echte koekoeksbloem, kale jonker, gevleugeld hertshooi en pinksterbloem. Op lange duur zal bij een juist beheer het aantal soorten planten toenemen en kunnen zich met name op de delen waar de bouwvoor verwijderd is mogelijk soorten van het blauwgraslandtype vestigen, zoals verschillende soorten orchideeën.

Wat de fauna betreft zullen de eerste jaren vooral het icarusblauwtje (een dagvlinder) en de sintjansvlinder (een dagactieve nachtvlinder) opvallende verschijningen zijn. Beide soorten hebben rolklaver als waardplant.

Poelen

De poelen zullen vooral van belang zijn voor amfibieën, libellen en allerlei andere waterinsecten. Van de amfibieën wordt hier de heikikker met name genoemd. Van deze lokaal kwetsbare soort komen in de buurt populaties voor, zodat de kans groot is dat deze soort zich hier ook vestigt. De variatie in de fauna zal sterk achteruitgaan indien zich in de poelen permanent vis vestigt. Vissen beïnvloeden de onderwaterbegroeiing negatief en eten eitjes, larven en jonge en volwassen dieren die karakteristiek zijn voor vennen. Verschillende algemeen voorkomende

watervogelsoorten als meerkoet, waterhoen en wilde eend kunnen hier een broedplaats vinden. Daarnaast kan mogelijk ook een schaarsere soort als de dodaars hier tot broeden komen. Doordat de poelen niet met het oppervlaktewater in directe verbinding staan zal het water in de poelen alleen gevoed worden door grondwater en regenwater en zal het matig voedselrijk van karakter zijn, wat een goede uitgangssituatie betekent voor de vestiging van allerlei zeldzaam geworden flora en fauna.

Naast de hiervoor beknopt geschetste ontwikkelingen in de natuurwaarden per biotooptype, zullen ook diersoorten die niet van één type biotoop afhankelijk zijn, maar van biotoopcomplexen, profiteren van de aanleg van het landgoed. Te denken valt hierbij aan de grotere soorten vogels die in het bos broeden, maar vaak daarbuiten voedsel zoeken. Daarbij kan gedacht worden aan: verschillende soorten roofvogels, houtduif, holenduif en groene specht. Ook grote soorten grondgebonden zoogdieren vallen onder deze categorie (ree, vos, das en andere marterachtigen) en vleermuizen. Veel soorten van het “ouderwetse” cultuurlandschap, zoals geelgors, grasmus, kneu, roodborsttapuit en grauwe klauwier broeden in de struwelen maar zoeken in de aangrenzende graslanden, akkers en heide naar voedsel (zie bijvoorbeeld foto 4).

Naast de geschetste positieve ontwikkelingen in de natuurwaarden ter plekke zal door verbetering van de ecologische infrastructuur van vooral voedselarme leefgebieden de kwaliteit van de ecologische verbindingzone tussen het Zwillbrocker Venn en het Korenburgerveen ook toenemen.

Foto 4. De hakhoutwal langs de zuidzijde van agrarische perceel in deelgebied A.

3.7 Overige effecten

In de vorige twee paragrafen zijn vooral de positieve effecten van de realisatie van het landgoed weergegeven. Er zullen daarnaast in beperkte mate ook enkele effecten optreden die als negatief kunnen worden ervaren:

Toename van de verstedelijking

De bouw van het landhuis betekent:

- Een toename van de hoeveelheid bebouwing in het buitengebied.
- Een geringe verdichting van de infrastructuur van leidingen en kabels.
- Een toename van de verkeersintensiteit. Deze toename zal gering zijn omdat in het landhuis maximaal twee wooneenheden worden gerealiseerd.
- Een toename van de hoeveelheid verlichting. Deze toename zal tot een minimum beperkt moet blijven. De buitenverlichting zal zodanig moeten zijn dat dit niet verstorend werkt op beschermde fauna, zoals vleermuizen.

Aantasting van de agrarische structuur van het gebied

De agrarische structuur van de ruime omgeving wordt door de aanleg van het landgoed niet of nauwelijks aangetast. Het gebied ligt niet in de directe omgeving van een agrarisch bedrijf. De cultuurgronden op het landgoed zijn vanwege de waterhuishoudkundige staat niet optimaal voor landbouwdoeleinden te gebruiken. Bovendien wordt het gebied aantrekkelijker voor toerisme en recreatie. Het kan zelfs zo zijn dat het gebied er vanuit economisch oogpunt gezien op vooruit gaat.

Foto 5. Het grasland direct ten westen van deelgebied A. Het bos op de achtergrond behoort bij het landgoed.

Exploitatieoverzicht

Het plangebied is particulier eigendom. De initiatiefnemer draagt zorg voor de realisatie van het nieuwe landgoed. De gemeente Winterswijk loopt bij de uitvoering van het plan geen financieel risico en zal ook niet investeren in het landgoed "Het Meddosche Veld". Ten aanzien van de wijze van exploitatie c.q. bedrijfsvoering en daarmee de economische haalbaarheid op langere termijn kan worden gesteld, dat de verantwoordelijkheid hiervoor volledig bij de initiatiefnemer ligt. Zijn inkomen en vermogen staan borg voor een duurzaam beheer en onderhoud van het landgoed. De aanlegkosten voor de inrichting van de nieuwe natuur en landschapselementen wordt geraamd op circa € 31.200,00.

Ten aanzien van de jaarlijkse beheerkosten van de nieuwe en bestaande natuur kan worden opgemerkt dat deze gemiddeld circa € 2.800,00 per jaar zal bedragen.

In bijlage 2 is een begroting van de kosten van inrichting en beheer opgenomen.

Bijlage 1. Plankaart.

Inrichtingsplan

Landgoed Het Meddosche Veld

- Erf met bouwlocatie landhuis.
- Aanleg onverharde toegangsweg door het bestaande pad met zand te verhogen en te verbreden.
- Aanleg bosmantel. Aanplant bosplantsoen.
- Ontwikkeling kruidenrijk grasland. Geen inrichtingsmaatregelen.
- Ontwikkeling halfnatuurlijk grasland en/of heide door het natuurtechnisch ontgraven van de bouwvoor.
- Aanleg ondiepe poelen/slenken. Afgraven tot maximaal 120 cm diepte.
- Aanleg struweelwal. Aanplant bosplantsoen op grondwal.
- Handhaving bestaande wandelpaden.

200 meter

Bijlage 2. Begroting kosten inrichting en beheer.

Element	Inrichtingswerkzaamheden	Aanlegkosten	Beheerskosten per jaar
Onverharde toegangsweg	Afgraven en vullen cuvet	€ 1.000,00	€ 200,00
Wandelpaden	Revitaliseren	€ 300,00	€ 100,00
Ontwikkelen bosmantel	Aanleg bosmantel	€ 600,00	€ 100,00
Struweelwal	Aanleg grondwal	€ 1.000,00	€ -
	Aanleg beplanting	€ 300,00	€ 100,00
Ontwikkeling kruidenrijk grasland	Geen inrichting	€ -	€ 100,00
Ontw.halfnatuurlijk grasland / heide	Natuurtechnisch ontgraven	€ 20.000,00	€ 1.500,00
Poelen (3)	Aanleg	€ 3.000,00	€ 300,00
Bosperceel	geen inrichting	€ -	€ 400,00
Overige kosten (plankosten etc.)	Diversen	€ 5.000,00	€ -
	Totalen:	€ 31.200,00	€ 2.800,00